

Telegraful Român

Organ național-bisericesc

Abonamentul:

Pe un an 40 coroane. — Pe șase luni 20 coroane. — Pe trei luni 10 coroane.
Ziarul apare Marțea, Joia și Sâmbăta

Correspondențele

să se adreseze Redacției «Telegrafului Român», Strada Măcelarilor Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. — Articole nepublicate nu se înapoiază.

== Prețul inserțiunilor, după învoială ==

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației ziarului «Telegraful Român», Sibiu, Strada Măcelarilor Nr. 45.

Nr. 3659/1919 Pl.n.

CONCURS

În temeiul concludului sinodal Nr. 42 din anul curent și al Testamentului fericitului Ioan Popp, fost protonotar în Oradea-mare, prin aceasta se publică pentru două burse de câte Lei 600 — concurs cu termen până la 1 August 1919 st. n., anume pentru studenți universitari din fundațiunea «Ioan Popp».

Concurenții au să dovedească:

1. Că sunt români și aparțin mitropoliei greco-orientale române din Ardeal, Ungaria și Bănat.

2. Că părinții lor nu au avere ca să-i poată susține la universitate din averea proprie.

3. Că au purtare morală bună și au făcut în studii progres bun, ceea ce vor dovedi cu atestat de maturitate, respective cei înscriși la universitate cu *indexul*.

Preferiți vor fi cei ce studiază facultatea teologică ori filosofică, respective se vor înscrie la una din acele facultăți.

Între condiții egale vor fi considerați cei înrudiți cu fondatoarele din familia Popp din Ponor și Bulzan din Fechetău, cum și în linia a doua cei din județul Biharea.

Petițiile, întrate după termen, nu vor fi considerate.

Sibiu, 3/16 Iunie 1919.

Consistorul Arhidiecezan.

Insemnări

Refacere

Duhul extrem șovinist, de care s'au inspirat conducătorii unui stat, cum a fost dispărutul stat ungar cu atâtea neamuri străine de dânsul, a făcut din maghiari un element urgisit înlăuntrul țării, și compromis în afară de țară pretutindeni, și în deosebi acolo unde prigoniiții din Ungaria aveau frați din sângele lor.

Viața poporului maghiar n'a fost clădită pe temelii sănătoase. I se vorbea la orice ocazie de independență națională și libertate. Dar independența și libertatea erau traduse în fapte atât de...ungurești, încât maghiarii au început cu încetul să peară înțelesul acestor frumoase vorbe.

Atentând zilnic la existența națională a nemaghiarilor, și căutând să-i reducă pe aceștia la simpli indivizi de exploatat, era prea firesc ca lucrurile să iasă acolo, unde le văd astăzi ieșite.

Suferințele și pățania lor trebuie să le imprime altă mentalitate, dacă voiesc să-și recapete puțința d'a trăi.

Refacerea se poate îndeplini numai prin puteri proprii, — atunci statul va dăinui.

Acum s'a prăbușit alcătueala care se înălțase și se susținuse mai ales pe umere nemaghiare: pe sprijinul «naționalităților» și al unei mari armate austro-ungare, — două lucruri, care de aici încolo aparțin istoriei și n'au să învie pe seama nimănui.

Se cer puteri nouă, tinerești, desbărate de trufia seculară, puteri dornice d'a se înălța și a se spori prin sine înseși, și nu prin calitățile «supușilor».

Așa, și nu altcum, poate să fie vorba de o Ungarie regenerată, acolo între hotarele sale etnice, — dar nu în Ardeal, în Bănat și alte ținuturi, care saltă de plăcere și plâng de bucurie c'au scuturat din spate pe domniile lor de veacuri.

Noi cu ale noastre, și voi cu ale voastre.

Ș'atunci nu mai avem pricină să ne urâm și să ne dușmănim. Ci o să ne vedem de treburi, în interesul țărilor noastre și al culturii umane, la care sântem datori să contribuim, dacă aspirăm la viitor de prosperitate și de trainică propășire. (x).

Mene, Thekel, Ufarsin

3 Mai.

Dragă Prietine, — Numai cu mare greutate și resignațiune m'am putut hotărâ să răspund la întrebările tale stăruitoare și atât de delicate, și să ating niște chestiuni, cari în ziua de azi trec neobservate, ca și cum ar fi numai niște banalități de cea din urmă specie, iar imperiul adevărului divin și al legilor omenești s'ar fi prefăcut în dogme satanistice.

Azi e iarăși o zi mare.

Cred, că și tu ai putut ajunge până acuma la convingerea noastră din observațiunile tale zilnice, că minciuna și înșelăciunea, prostia și mișelia sânt strâns legate de adevăr, de cinste, de înțelepciune și înălțare sufletească, ca și cum ar fi niște frați gemeni nedespărțiți. Natural că o asemenea observațiune poate lăsa rece și nepăsător numai pe omul indiferent, care privește cu un zimbet loviturile ce se năruiesc asupra lui, pe când sufletele nobile le amărește și le ucide. Și cu toate acestea observațiunea aceasta tristă este, cred eu, începutul înțelepciunii, secretul vieții lumești, nu-l cunoaștem încă, dar va trebui să-l învățăm, căci puțini muritori — paremi-se — concurează la căști-

garea înțelepciunii vieții sufletești, la descoperirea unei taine atât de ascunse.

Când pătrunde cineva mai adânc în labirintul întâmplărilor și acțiunilor omenești, și caută o noimă a celor ce vede defilând pe dinaintea sa cu repejune vertiginoasă, și apoi coboară privirile în adâncimile sufletului, care dă viață lutului acestuia numit om, vrând-nevrând ajunge la concluziunea drastică, care-i poruncește cu voce stentorică iresistibilă: Desprețuește lumea, desprețuește-te pe tine însuși ca om. Desprețuește, ca să fii desprețuit.

Și dacă întrebi de ce aceasta? și-ai răspunde cu toată liniștea: pentru-că așa cere societatea modernă, pentru-că stima reciprocă, iubirea deaproapelui, baza credinței creștinești și omenești este azi o pură ficțiune, o mască, sub care se ascund cele mai josnice patimi, cele mai infernale crime și cele mai diavolești manopere.

Cum vrei tu să numești altcum, cu alt nume, războiul actual cu toate urmările lui: uciderea, furtul, sperjuriul, falsificarea, minciuna, calomnia, ura, invidia, trădarea, schingiuirea nevinovaților, seducțiunea, spurcarea sanctuarului familiar, corupțiunea, mituirea, neascultarea, lipsa de respect și supunere față de mai mari, și față de lege, desgroparea morților și turburarea liniștei mormintelor, negațiunea faptelor proprii, violarea legilor naturale și positive, destrămarea organismelor, și atâtea alte fărădelegi, decât împărăția Sutanismului, venirea lui Anticrist. Pare, că azi nu mai trăim între oameni, ci între niște mașini ingenioase-infernale, iscodite cu singura poftă de a-și afla hrana trebuitoare, ca să capete puterea de-a distruge totul împrejurul lor, și a lăsa golul cel mare. Toate animalele, până chiar și hiena, dacă s'au săturat odată, și și-au mulțămît poftele lor, se astâmpără, și să așează la umbră, ca să mistuiască, timp în care rămân pacinice. Omul însă nu-și dă răgaz, și toată conținerea este numai o pauză pentru a inventa alte apucături, pentru a iscodi alte și alte metode de supliciu pentru semenii săi, pentru a pune în practică alte și alte proceduri, cu cari să-și motiveze și justifice faptele sale necreștinești, dar pentru aceea nu mai puțin omenești.

Nu auzi tu, dragă prietine, falsitatea, egoismul deșertăciunea, care se înneacă în nectarul banchetelor? Nu simți ura și pofta de răzbunare, care clocotește ascunsă în tropii și figurile toastelor și vorbirilor? Ce să mai zici de golul predicilor și vorbirilor, cari profanează sfințenia altarelor și de interesul meschin, care eshalează din discursurile ocazionale ale fariseilor și căr-

turarilor zilelor noastre. Că sânt și excepțiuni?

Fără îndoială sânt și excepțiuni onorabile, numai cât durere ele escelează prin raritate și invisibilitate, ca să nu mai zic și prin inpenetrabilitate. De arbori nu vedem pădurea, care eri era atât de rară. Azi lăpădam tot ce eri am avut bun, cu gestul desprețuitor al judecătorului, căruia i-a surâs norocul, și improșcăm în dreapta și în stânga cu nepăsarea roților de automobil, care duce în goană nebună pe smeriții prieteni de eri. Sfărâmăm grâna-rele, ca să le zidim mai mari și mai încă-pătoare, fără să ne dăm seamă, că ni se poate cere sufletul înainte de a le putea înălța. Și de le-am putea înălța până la ceruri, ce folos am avea de dânsele, dacă grâul adunat în ele și-ar perde ger-menul, dacă ar servi numai pentru îngrășarea timpurilor noastre și nu și pentru încolțire pe seama generațiilor viitoare.

Care să fie oare mobilul războiului dintre frați? Ce mângâiere poate aduce cuiva înălțarea la cele mai înalte demnități prin înjosirea și nedreptățirea deaproapelui? și ce ticănește poate pregăti cuiva îmbogățirea pe căi piezișe prin ruina și păgubirea pe nedrept a semenului său?

Dumnezeu a făcut soarele pentru toate creaturile sale și numai diavolul s'a putut vâra în inima aceluia, cari voiesc să-l întunece și răcească dinaintea altora, cari nici măcar în cale nu le stau.

Ce monumente în veci neperitoare s'ar putea ridica pe temeliiile adevăratei credințe creștinești mai ales astăzi, când lumea a ajuns să fie o groaznică vale a plângerilor! Dar păcatul, păcatul nostru strămoșesc, lăcomia, ura și invidia stă încolăcit ca un șerpe împrejurul inimii lor omeneste, și nici în mijlocul celor mai înălțătoare sărbători și ospete ale neamului nostru nu ne lasă să ne înălțăm, din adâncimea întunecoasă la lumina credinței și la iubirea evanghelică.

Cum vor apărea paginile istoriei în asemenea împrejurări, azi nu mai preocupă pe nimeni.

Imi cade greu, nespun de greu, acest pesimism, dragă prietene, dar fără voie imi vine în minte acel ospăț faraonic, și parcă văd mâna aceea magică, cum se întinde din văzduh, și scrie, scrie, deasupra capetelor oaspeților buimăciți cuvintele fate: Mene, Thekel, Ufarsin. E dureroasă

această visiune, e sfâșietor acest sentiment lugubru, mai ales pentru un laic în ale tainelor credinței, dar îmi închipuesc, că și mai dureroasă va trebui să fie desmetecirea pentru sfetnicii credinței, pentru împlinitorii legilor, pentru ocârmuitorii și povățuitorii turmei lui Hristos.

Oare nimeni să nu vadă abisul, care se deschide prin călcarea legilor și așezămintelor străvechi ale bisericii și societății omeneste, cari pot fi schimbate în calea lor normală dar nu pot fi vătămăte ne-pedepsit. Ar fi un lucru prea trist și dureros!

Lărtă-mă, iubite prietene, că am pus degetul pe niște răni, cari poate ne ard adânc și pe noi, dar datorința avem să privim primejdia în față, și să nu ne ascundem capul în țărână.

Aștept observările tale, și te salut cu strângere de mână frățească.

Extras din ordonanța Nr. 21 și 25 (Modificată)

1. Vor fi considerați ca infractori:

a) Acei cari fără rea credință, prin localuri publice, gări, trenuri, pe străzi etc., vor comunica, colporta, comenta, în orce chip, știri fie adevărate, fie înmaginare, sau păreri relative la operațiunile de război, situația și dislocarea trupelor, dispozițiunile autorităților militare, sau orce chestiune privitoare la armata română.

2. Această infracțiune se va judeca și condamna de pretori în prima și ultima instanță, cu închisoare până la un an și cu amendă până la 2000 lei.

Când faptele de mai sus se vor fi săvârșit în scop de a spiona, sau trăda, se aplică pedepsele prevăzute de legile penale în vigoare, în timp de război.

Liga pentru unitatea culturală a tuturor românilor către toți românii

În cursurile istoriei sale, neamul românesc a urmărit încheierea unității sale naționale, pentru ca, prin această unitate, el să-și împlinescă marea menire de a fi un factor în propășirea culturii omeneste.

Eată ceeace a înțeles Liga pentru unitatea culturală a tuturor românilor atunci

când, la 24 Ianuar 1891 și-a luat ființă în partea liberă a României.

Eată ceeace înțelege mai ales astăzi, când Dumnezeu ni-a ajutat ca, prin jertfele făcute de cei mai buni fii ai țării noastre, să ne vedem înfăptuit visul nostru de veacuri: libertatea și a celorlalte părți din pământul românesc.

Astfel, Liga pentru unitatea culturală a tuturor românilor intră astăzi într-o viață mai spornică de cât în trecut.

Ca atare, ea face un apel, mai călduros ca ori când, către toți românii, pentru a se înscrie în Ligă, pentru ca cu toții să contribuim la desăvârșirea unității noastre sufletești, prin care neamul românesc este chemat să fie un factor esențial în propășirea culturii generale a omenirii.

În aceste mari zile trebuie să ne ridicăm cât mai sus de-asupra noastră înși-ne. Să se desprindem deci de egoismul zilelor obișnuite și să ne strângem cu toții la olaltă într'unul și acelaș suflet.

Să alcătuim o putere de purificare și înălțare toți cei ce simțim în noi durerile trecute și năzuințele viitoare ale neamului românesc.

Președinte: N. Iorga.

Secretar general:

Marin Ștefănescu.

P. S. Inscrierile în Ligă se fac în localul său din str. General Berthelot (Fântânei) No. 1, în toate zilele de la 9—12 a. m. și 3—6 p. m.

Adevărații învingători ai Atlanticului

Scopul a fost atins: Oceanul Atlantic a fost trecut de doi îndrăzneți aviatori englezi, căpitanul Alcock și locotenentul Brown, învingând multe greutăți în decursul raidului de 3,260 km, efectuat în 16 ore și 12 minute, cu viteză de 200 km. pe oră.

Pe lângă gloria de a fi isbutit cei dintâi să treacă Atlanticul, Alcock și Brown câștigă premiul de 250,000 lei, pe care Daily Mail l-a oferit acum acum câțiva ani.

Iată ce povestește Alcock:

«Am făcut o călătorie teribilă.

N'am văzut nici soarele, nici luna, nici stelele.

Timp de mai multe ore, nu am văzut nimic. Ceața era deasă, și câte odată a trebuit să coborâm până la 30 metri deasupra mării.

Timp de patru ore, aparatul a fost acoperit de un strat de gheață.

La un moment dat, ceața era atât de intensă, încât indicatorul de viteză a încetat să mai funcționeze.

FOIȘOARA

Catechismul bunei creșteri

— Pentru mamele noastre —

(Fine)

E bine să observăm și cum crește copilul în înălțime. Când s'a născut avea cam 50 cm. La sfârșitul anului prim avea 70—75 cm., în anul al 2-lea a crescut cam cu 10 cm., în al 3-lea cu 7—9 cm., în cei următori cu 4—5, așa că la finea anului al 5-lea are înălțimea de 100 cm. (= 1 metru). Dela naștere până în anul al 15-lea crește cam cu o sută centimetri, având așadar 150 cm.

Cum se desvoaltă copilul de 1—6—19 ani ne arată tabloul următor:

Etatea	băieți înălțimea în	fetite centimetri
La finea anului 1.	70·6	74·4
» » » 2.	81·1	89·3
» » » 3.	87·2	92·5
» » » 4.	92·5	101·5
» » » 5.	99·9	102·8

Etatea

Etatea	băieți înălțimea	fetite în centimetri
La finea anului, 6.	106·5	109·0
» » » 7.	112·6	112·9
» » » 8.	118·7	115·9
» » » 9.	123·2	124·6
» » » 10.	127·3	127·9
» » » 11.	131·9	131·9
» » » 12.	136·0	137·3
» » » 13.	140·6	143·8
» » » 14.	147·7	149·0
» » » 15.	155·2	153·0
» » » 16.	163·8	155·5
» » » 17.	168·8	156·0
» » » 18.	171·9	160·0
» » » 19.	173·8	160·0

Mulți copii din cauză de boală sau că nu sânt hrăniți în deajuns, atât în greutate cât și în înălțime rămân înapoi. Dacă îi cântărim și îi măsurăm și privim aceste 2 tablouri, vom putea ști cu cât sânt rămași înapoi, respective cu cât sânt înainte. În timpul din urmă bărbați de școală pricepuți au făcut felurite cercetări asupra copiilor, ale căror rezultate le putem întrebuința atât în școală, cât și în familie spre binele copiilor noștri.

6. Dentiția a doua

După cum am văzut, Nicușor a avut 20 de dinți de lapte, și anume: 8 incisivi (tăetori), 8 molari (măcinători) 4 canini (câinești, sfâșietori). În locul acestora i-au eșit 32 de dinți statornici (Între anul 5—6) începând cu patru măsele care au făcut pe ceilalți să se clatine și în locul lor să se arete alții în aceeaș ordine cum s'au arătat primadata. Întregă coroana dinților statornici, dentiția a doua, se'nchee numai când copilul e fecior voinic. Mamele să aibă grijă când se schimbă dinții, ca să iasă frumos, nu zimbați, căci ce poate fi mai plăcut fie la fete sau băieți, decât o guriță potrivită cu o coroană frumoasă de dinți, și ce poate fi mai desgustător — mai ales la fete — de cât dinții zimbați.

C. Iencica.

Vorbe înțelepte

Cât este cartea mai groasă, atâta mai mult ne îngreuiază mâinile; ear însăși nu este alt lucru mai bun decât dânsă.

Vânturile ni-au fost favorabile pe tot drumul.

Cu o oră înainte de a vedea pământul, noi nu știam unde eram, crezând că ne aflam la Galway.

Sborul a demonstrat că trecerea Atlanticului este posibilă, dar eu cred că nu trebuie efectuată nici cu aeroplanul, nici cu hidroavionul; ci numai cu vase sburătoare».

Prigoniri în Bănat

Odată cu intrarea trupelor române în Arad și cu introducerea administrației românești în partea de est a Bănățului, toate relațiile între aceste regiuni și între zona Bănățului, ocupată de sârbi, au fost întrerupte din ordinul voevodului Mișici.

Acest lucru nu numai că are caracterul unui vădit act de dușmănie, dar primejduiește în primul rând interesele poporului din partea de est a Bănățului.

Autoritățile sârbe refuză să admită chiar și predarea mărfurilor plătite mai înainte de comisiunile române.

Cele mai mari suferințe le îndură din pricina aceasta locuitorii din regiunea minieră *Recița* și *Anina*. Ca să ajungi cu trenul în aceste localități, trebuie să treci prin teritoriul ocupat de trupele sârbe.

Ce se întâmplă în asemenea împrejurări?

Chiar dacă s'ar găsi excedente de alimente în regiunea ocupată de români, acestea nu pot fi transportate în localitățile sus numite, deoarece sârbi nu permit transitul prin teritoriul «lor».

În *Recița* și *Anina* se află aproape 50,000 muncitori cu familiile lor expuși să moară de foame, din cauza măsurilor luate de autoritățile sârbești.

A. R.

Basarabia va fi mormântul bolșevicilor

Interesante amănunte, despre incursiunea bolșevicilor la *Tighina* Basarabiei în ziua de 27 Mai a. c., amintită și în comunicatul oficial, — citim în Sfatul Țării, care primește din *Tighina* următoarea corespondență:

Erau ceasurile 4 dimineața, când liniștea locuitorilor, cari dormeau încă, a fost tulburată de focuri de armă, urale și strigăte de: Săriți! că am venit să vă scepăm.

Oamenii cum se cade se uitau prin ferestre, și cum vedeau despre ce e vorba, trăgeau obloanele și închideau bine ușile.

Câțiva derbedei însă, au găsit cu cale să se asocieze cu bandele năvălitoare și să le dea indicații despre sediul funcționarilor români, al poliției, al locuințelor ofițerilor, și a sediului trupelor din garnizoană.

Până să sosească trupele, care au fost înștiințate imediat, poliția și cele câteva patrule ce se aflau în oraș, și-au făcut cu prisosință datoria.

Grație lor, mulți funcționari civili au putut scăpa de furia acestor derbedei, cari cum au văzut că sosesc trupele algeriene franceze și au început să tragă asupra lor au luat-o la fugă tipând desperați:

«Săriți, fraților, că ne omoară», — dar nimeni n'avea poftă să sară.

Derbedei își închipuiau, că soldații aliaților noștri erau să se asocieze cu ei, și când s'au convins de contrarul, s'a produs o zăpăceală așa de mare în rândurile lor, încât fiecare a apucat-o care încotro vedea cu ochii.

Mulți au pierdut direcția pe unde intraseră și au încercat să se ascundă prin case.

O bună parte au fost împușcați pe străzi, Cei cari au reușit să ajungă până la Nistru. majoritatea s'a înecat. Iar cei ce reușiseră să reîntre în bărci, nici n'au putut să ajungă la malul stâng, căci, parte au fost împușcați, iar parte cu bărci cu tot s'au scufundat.

Mulți dintre cei rătașiți prin oraș au aruncat armele și au început să spună: că nu sânt vinovați, căci au fost trimiși cu dea-sila. Dacă nu se supuneau, erau să fie împușcați.

Cei rămași sau rătașiți prin oraș cari se ascunseseră prin beciuri și pe sub grămezile de lemne, au fost scoși din ascunzătoarele lor de către poliție și trupele algeriene, care au dovedit un curaj și un spirit de jertfă admirabil.

Numai de pe străzi echipele primăriei au cules peste cincizeci de cadavre; restul și-a găsit moartea în Nistru. Nu s'au înapoiat nici douăzeci de derbedei.

Pentru ca cineva să-și facă idee de mentalitatea bolșevicilor, țin să adaug, că ei erau așa de bine convinși de succesul isprăvii, care o proiectaseră, încât aduseseră cu ei și personalul care eră să ia în mână frânele administrației.

Ca primar fusese destinat un *cismar agramat și paralytic*, iar ca secretar un *băiat* de liceu de 15 ani.

Printre cei prinși s'a găsit și un băiat de 11 ani, vopsitor de ghete, care s'a prezentat singur poliției și a mărturisit că a fost luat cu dea-sila.

Cu această ocaziune țin să menționez curajul și devotamentul câtorva soldați d'ai noștri, ce se aflau în delegație în localitate, și cari, din propria lor inițiativă, au luat armele, curățind un întreg cartier al orașului de acești musafiri nepoftiți.

S'a dovedit încă odată, că Basarabia va fi *mormântul bolșevicilor*, și că dincoace de Nistru nimeni nu e dornic de regimul lor anarhic, de desordine și de dorința de a fi jăfuit de niște derbedei, cari de când s'au născut, n'au trăit decât din munca și sudoarea altora.

Știrile zilei

Parastas. Duminecă în 16/29 a luni curente, ziua aniversară a reposării marelui Arhiepiscop Mitropolit *Andrei baron de Șaguna*, pentru odihna sufletului lui, în biserica catedrală se va servi parastas, într'una cu rugăciunea de mulțumită la încheierea anului școlar în seminarul arhiepiscopesc «*Andreian*».

*

General francez în Sibiu. Comandantul șef al armatei orientale a Inteligerii, generalul *Franchet d'Esperey*, în drumul său spre Arad, s'a oprit în gara Sibiului Marți la ora 10 a. m. Distinsul general a fost salutat în orașul nostru de autoritățile militare, civile și bisericești.

*

Demisiuni. Guvernul italian de sub șefia lui *Orlando* și-a prezentat regelui demisia. S'a dus și guvernul german al lui *Scheidemann*, care nu voește să semneze condițiile de pace. Le va semna urmașul său, acum sau mai târziu.

*

Comemorarea lui Eminescu. Implinindu-se 30 de ani dela moartea lui Eminescu, comemorarea marelui cântăreț al neamului românesc s'a serbat în numeroase orașe, cu deosebită căldură în Cernăuți și Iași, unde autoritățile școlare, membrii corpului didactic și studenții, cu delegați din toate ținuturile românești, au asistat la serbări împreunate cu serviciu divin, festivale, conferențe și reprezentații în teatre. La Iași s'a jucat piesa lui Eminescu *Amorul pierdut și viața pierdută*, în care e simbolizată iubirea lui *Alecsandri* pentru *Elena Negri*.

*

† **Pavel Rotarlu**, avocat, deputat congressional, sinodal și membru al numeroaselor corporațiuni, după lungi și grele suferințe, împărțit cu sfintele taine ale cuminecătorei, a răposat în 9 Iunie 1919 la orele 8 seara, în al 79-lea an al vieții sale. Osămintele defunctului s'au așezat spre veșnică odihnă din casa proprie, Timișoara, strada Sacului mic Nr. 5 Miercuri în 11 Iunie la orele 3 p. m. după rital ort. român în cimiterul din Timișoara-Fabric. Fie-i țarina ușoară și memoria binecuvântată.

*

Impotriva împărțirii Bănățului. La 15 Iunie s'a ținut în frumoasa comună românească *Bozovici*, o mare adunare populară, la care au participat românii din toate satele ținutului *Almăjului*. Această adunare de protestare își avea importanța ei cu atât mai mult, că linia de demarcație nu este prea departe de acest ținut.

*

† **Victor Cioba**, paroh ort. român în Cristești, a răposat Miercuri în 18 Iunie 1919 după suferințe scurte în etate de 58 ani și anul al 34-lea al fericitei sale căsătorii. — Rămășițele sale pământești s'au așezat spre veșnică odihnă Vineri în 20 I. c. la orele 2 d. a. în cimiterul ort. rom. din Geoagiul de sus. Odihnească în pace!

*

Expropriere. Citim în *Neamul Românesc*: Din cele douăsprezece moșii ale Academiei Române s'a expropriat o întindere de 11 mii de hectare.

Universitatea din Cluj. Sântem autorizați a aduce la cunoștință celor interesati, că în ceea ce privește organizarea universității românești din Cluj să nu se dea crezământ decât publicațiilor *oficiale* ale resortului de instrucție, ori comunicatelor date de către organizatorii universității. Alte știri, lipsite în informație precisă, pot să producă numai confuzie. De aceea trebuie să desmințim o afirmativă clasarea după categorii a candidațiilor cari și-au înaintat concursul pentru catedrele dela universitatea din Cluj. Presa românească e rugată a da tot sprijinul organizatorilor acestei înalte instituții de cultură românească și a nu admite informații neexacte. (B. P.)

Aviz. *Biroul de cenzură* face încă odată atent pe Onoratul public, că vom cenzura și promova numai acele epistole, care nu vor fi mai lungi de 2 pagini obișnuite, vor fi scrise legibil și se vor pune la poștă în plic deschis; toate celelalte vor fi nimicite. *Biroul de Cenzură*.

Contribuiri la fondul jertfelor liniei de demarcație. Din trecut		Cor. 524.025.71
Col. dlui O. Costea, preot, Spini	„	240.—
Col. «Asociația pt. emanciparea Femeii rom. secția, Craiova	„	600.—
Col. dl Dr. V. Ghibu, T.-Murăș.	„	310.—
Col. dl V. Varna, Borgoprund	„	253.—
Col. Comunei Boian	„	758.50
Col. dl I. P. Todea, Albac	„	115.50
Prin dna Sultana Haliță, Năsăud:		
Col. dnei S. Simon și dș. E. Sabo	„	1,161.—
„ dnei E. Bichigean și dș. E. Catarza	„	554.—
„ dnei Elisav. Tomuța și Ds. Ecat. Cicioe.	„	674.10
„ dș. Elena Moșil și Veturia Șerban	„	603.—
„ Comuna Rodna-Veche	„	820.—
„ Comuna Măgura	„	122.—
„ Comuna Ilva-Mică	„	309.—
„ Comuna Telci	„	525.52
„ Comuna Nepos	„	786.50
„ Comuna Rebrîșoara	„	396.—
„ Comuna Mageru	„	453.27
„ Comuna Mintiul român	„	321.—
„ Comuna Prislop	„	200.—
„ dl Dr. Boldur, Cernăuț.	„	100.—
„ dl M. Boldur, inspector silvicultor	„	100.—
„ primăria din Racovița	„	200.—
„ dș. A. Brotea, Meteiăș	„	421.05
Restul colectelor dlui I. Pulca și Dr R. Curta din satele plasei Agnita (Total Cor, 2366.30.)	„	727.10

Total Cor. 534.776.60

Țărani din Boian, jud. Târnava-Mică, pe lângă suma colectată de: 758.50, au mai predat comitetului 61 feldere porumb și diverse albituri.

Enea Hocman, cassier.

Anunț. Biroul de cenzură, postul Sibiu, caută cu încpere din 1 Iulie mai mulți cenzori, cu pregătiri superioare, pentru durată de cel puțin 3 luni. Reflectanții să se adreseze la șeful biroului (Piața mare, Muzeul Brukenthal, tractul de mijloc, etajul II) între orele 3—6 p. m. *Biroul de Cenzură*.

Teatre în Sibiu

Cinematograful Orașului. Piața Hermann. Directoară: D-na M. Scholtess.

Joi și Vineri: *Judecata*, dramă în 4 acte, cu Maria Carmi. Titluri românești.

Începutul la ora: 9 seara.

Cinematograful Apollo. Strada Schevis, Directoară: Dna Emil Toth.

Joi și Vineri: *Camera morților*, cu Fantomas mare piesă în 4 acte.

Sâmbătă și Duminecă: *Cântecul leagănului*, dramă în 4 acte.

Începutul la ora: 9 seara.

Concurs

Pentru posturile învățătoresți din comunele mai jos însemnate se publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

1. Berghiu. — 2. Cioara. — 3. Răchita Purcăreț și 4. Săsciori, cu salariu câte 600 Cor. dela comuna bisericească. Restul întregire dela stat.

5. Daia, două posturi și 6. Laz, un post cu salariu de câte 200 Cor. dela comuna bisericească și întregire dela stat.

7. Pianul de jos două posturi cu salariu dela comuna bisericească pentru unul Cor. 700, iar pentru al doilea Cor. 200. Restul întregire dela stat.

8. Pianul de sus cu salariu de Cor. 500 dela comuna bisericească și întregire dela stat.

Pentru toți învățătorii se asigură cuartir și grădină în natură ori relut în bani.

Învățătorii cari vor fi instituți sunt datori să instrueze și în școala de repetiție, și Dumineca și sârbătoarea se conducă copiii la biserică și să cânte cu ei în cor la s. liturgie.

Cererile instruite cu observarea normelor în vigoare, sânt a se înainta în termenul arătat subsemnatului oficiu protopresbiteral, având concurenții ca înainte de alegere să se prezenteze poporului în biserică spre a-și arăta dexteritatea în cântări.

Sebeș, 3/16 Iunie 1919.

Oficiul protopresbiteral.

Sergiu Medean
protopresbiter.

Nr. 321/1919.

(141) 3—3

Concurs

Pentru întregirea postului de învățător la școala conf. gr. or. română din **Curtulușul mic**, protopresbiteratul Cetății de piatră, prin aceasta se publică concurs în «Telegraful Român» cu termen de 30 zile dela prima publicare.

Emolumentele sânt:

1. Salariul legal și anume: din repartitie pe popor 200 cor.; ajutor permanent dela P. V. Consistor 100 Cor; întreg restul dela stat votat sub Nr 108373/1913 ministerial.

2. Cuartir deplin corespunzător și grădină școlară în natură, lângă școală.

3. Lemnele necesare de foc, aduse acasă.

Concurenții să-și înainteze petițiile provăzute cu documentele de lipsă subsemnatului oficiu protopresbiteral în termenul indicat și să se prezinte în comună spre a se afirma ca concurenți.

Lăpușul-unguresc, la 13 Mai 1919.

Oficiul protopresbiteral gr. or. română al tractului Cetatea de piatră în conțelegere cu comitetul parohial.

Andrei Ludu
protopop.

Nr. (148) 3—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei vacante de clasa a doua din comuna **Hălchiu**, protopopiatul Brașovului.

Beneficiile sânt:

Concurenții sânt datori: ca în termen de 30 zile dela cea d'întâi publicare în «Telegraful Român» să cânte și să predice și dacă e preot să slujească; să-și înainteze petițiile lor însoțite de toate actele, cari se cer, oficiului protopresbiteral român ortodox al Brașovului.

Din ședința Comitetului parohial ținută în 12 Mai 1919.

George Praveț
președinte
Aprobat.

Ștefan Garolu
secretar

Dr. V. Saftu
protopop.

Redactor responsabil: Matei Voileanu.

Concurs repetit

Parohia de cl. II. **Rodbav**, protopresbiteratul Agnietei, declarându-se vacantă prin rezoluțiunea Preaveneratului Consistor Arhidiecezan dela 1 Iulie a. c. Nr. 7446 Bis., pentru întregirea ei, în sensul ordinului consistorial din 19 Martie a. c. Nr. 2198 Bis., se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele sânt cele statorite în coala B. pentru întregirea venitelor de stat.

Cererile de concurs, înzestrate cu documentele necesare, să se înainteze subscrisului în termenul sus indicat.

Concurenții, după prealabila incuviințare a protopresbiterului, să se prezente în vre-o Duminecă sau sârbătoare în biserică din parohie spre a cânta și predica, eventual și celebra.

Agnita, în 5/18 Mai 1919.

În conțelegere cu comitetul parohial:

Ioachim Muntean
protopop

Nr. 3428/1919

(153) 1—3

Concurs din oficiu

Pentru întregirea parohiei vacante de clasa III **Vința**, din protopresbiteratul Lupșa, după ce la concursurile I—II nu s'a anunțat nici un concurent, în conformitate cu concluzul Sinodului arhidiecezan Nr. 55 din 1911 se publică nou concurs din oficiu cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreunate cu acest post de paroh sânt cele fasonate în coala B. pentru congruă.

Concursurile înzestrate cu documentele cerute se trimit în termenul deschis Consistoriului arhidiecezan; iar concurenții — cu observarea prescrierilor din regulamentul pentru parohii — se vor înfățișa înaintea alegătorilor pentru a cânta, resp. a oficia și cuvânta și a face cunoștință și cu poporul.

Sibiu, din ședința senatului bisericesc la 28 Mai 1919.

Consistorul arhidiecezan.

Localurile oficiilor stăpânirii în Sibiu se găsesc în următoarele străzi:

Prezidentul *Consiliului dirigent*: Strada Schevis 6, et. II.

Resortul de *alimentație* și comunicație Strada Schevis 3 a, et. II.

Resortul *culturii* și instrucțiunii publice: Strada Poplăcii 7 et. I.

Resortul *agriculturii*: Strada Fabini, pavilionul oșteresc în școala de cadeți, parter.

Resortul de *finanțe*: Școala cadeților, et. I.

Resortul de *justiție*: Strada Schevis 3-a, et. II.

Res. de *codificare*: Strada Schevis 3-a, et. I.

Res. de *organizare*: Strada Berg 9.

Res. *ocrotirii sociale*: Strada Friedenfels 16, et. I.

Res. de *industrie*: Școala cadeților.

Secretarul de *interne*: Strada Ciznădiei 4, et. II.

Șeful serviciului de *organizare*: Str. Ciznădiei 4, et. II.

Secretarul pentru *comunicație*: Str. Schevis 3-a, et. II.

Secretarul p. *agricultură*, p. *finanțe*: Școala cadeților, et. II.

Secr. p. *ocrot-sociale*: Strada Friedenfels 16, et. I.

Șeful *siguranței*: Strada Schevis 6, parter.

Comanda *Trupelor din Transilvania*: Strada Reissenfels, liceul de stat.

Comanda teritorială, *Secția Organizării* 6—7: Strada Ciznădiei 4, et. I.

Gazeta Oficială: Strada Ciznădiei 4, et. II.

Contabilitatea Consiliului dirigent: Strada Schevis 6, parter.

Secretarii p. *culte și instr. publică*: Strada Poplăcii 7 et. I.

Biroul *Presei*: Strada Schevis 6, parter.

Secretarul p. *interne*: Str. Schevis 6, et.

Res. armatei și siguranței publice, *biroul de informațiuni*: Strada Honterus 17.

Croitorie pentru domni

Subsemnații aducem la cunoștința mult prețuitei noastre clientele și a P. O. public, că am deschis :: în Sibiu, Piața Huet Nr. 10, sub firma ::

D. Bretz & Schmid

o croitorie, de prima clasă, pentru domni.

Având o practică de mai mulți ani, precum și puteri valoroase, sântem în plăcuta poziție d'a executa ireproșabil orice comande, pe lângă prețuri moderate.

Cu deosebită stimă

(145) 3—3

D. Bretz & Schmid

croitori pentru civili și militari.

Nr 209/919.

(149) 2—3

Concurs

Pentru întregirea unui post de învățător la școala populară gr.-or. română din **Sebeșul-săseș** se publică concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele sânt:

Salariu dela comuna bisericească 1200 Cor. și întregire dela stat.

Relut de cuartir și grădină 380 Cor.

Învățătorul este dator să instrueze și în școala de repetiție și să conducă Dumineca și sârbătoarea copiii la biserică și să cânte cu ei la s. liturgie.

Concurenții au să-și înainteze cererile instruite conform normelor în vigoare, în termenul arătat, subsemnatului oficiu protopresbiteral, și înainte de alegere a se prezenta poporului în biserică spre a-și arăta dexteritatea în cântări.

Cunoscătorii de muzică vor fi preferiți, și dacă învățătorul ales va fi în stare să instrueze și conducă corul bisericesc și Reuniunea de cântări, va primi remunerațiuni speciale.

Sebeș, 3/16 Iunie 1919.

Oficiul protopresbiteral în conțelegere cu comitetul parohial.

Sergiu Medean
protopresbiter.

Nr. 454/1919

(147) 2—3

Concurs

Pentru întregirea postului al doilea de învățător dela școala confesională gr. ort. română din **Comana de sus**, protopresbiteratul Făgăraș, prin aceasta se escrie concurs, cu termen de 30 de zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreunate cu acest post sânt: salariul statorit prin lege care se va cere din visteria statului, pe baza documentelor învățătorului care va fi ales, și relut de cuartir.

Doritorii de a ocupa acest post de învățător să-și subștearnă cererile concursuale instruite conform legilor în vigoare la subscrisul oficiu protopresbiteral gr. ort. în Făgăraș până la termenul sus indicat, având a se prezenta în vre-o Duminecă sau sârbătoare la biserică, spre a se face cunoscut poporului.

Făgăraș, în 29 Mai 1919.

Oficiul protopresbiteral gr. ort. al Făgărașului în înțelegere cu comitetul parohial concernent.

Nicolae Borzea
protopop.

Censurat prin: Căpitan Boiu.

Editura și tiparul tipografiei arhidiecezane.